

Слободан Б. НОВОКМЕТ*
Институт за српски језик САНУ
Београд

Оригинални научни рад
Примљен: 3. 12. 2024.
Прихваћен: 27. 2. 2025.

НОВИ НЕПРОМЕНЉИВИ ПРИДЕВИ У СРПСКОМ ЈЕЗИКУ**

С обзиром на то да се број непроменљивих придева у српском језику постепено увећава захваљујући, пре свега, њиховој несамосталној употреби, али и утицају енглеског језика, предмет нашег рада биће идентификација нових индеклинабилних придева, и то експерпцијом речничких и електронских корпуса. Радом желимо да укажемо на то да постоји значајан број таквих примера који су недовољно обухваћени у постојећим граматичким описима српског језика и да став о њима као „релативно ретким” треба модификовати. Као један од циљева рада размотрићемо могућност њихове класификације на основу типа квалификације коју обезбеђују именичком појму, као што је нпр. димензија, намена, функција, место, временска компонента, начин реализације, омогућивачка функција, специфични квалитет, али и генерално позитивна особина, која припада изразито разговорној лексици и др.

Кључне речи: непроменљиви придеви, англицизми, позајмљивање, енглески језик, српски језик.

1. Уводна разматрања

1.1. Поред придева са адјективном или мешовитом променом, у савременом српском књижевном језику постоје и непроменљиви (или индеклинабилни) придеви, углавном страног порекла, који у свим граматичким категоријама имају један облик, као што су: *беж, браон, гала, зратис, зроги, екстра, инстант* [...] *тегет, ултра, фер, шик* и др. (Пипер/Клајн 2013: 130). Предмет нашег рада јесте да укратко изложимо како су непроменљиви придеви представљени у граматицама и радовима, и да понудимо преглед и класификацију нових непроменљивих придева на основу типа квалификације коју обезбеђују именичком појму. Истраживање спроводимо на основу грађе

* slobodan.novokmet@isj.sanu.ac.rs; <https://orcid.org/0000-0002-8525-5680>

** Овај рад финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије према Уговору број 451-03-66/2024-03/200174 који је склопљен са Институтом за српски језик САНУ.

сакупљене из *Српског речника новијих англицизама* (2021), *Речника нових речи 1 и 2* (2022, 2023), *Глосара новијих речи* (2022), и електронских корпуса PDRS 1.0 и CLASSLA-web.sr (Serbian Web).

1.2. Посебна пажња у раду биће посвећена изостанку већег броја примера непроменљивих придева у граматикама српског језика, што указује на потребу за ажурирањем језичких описа у складу са савременим лингвистичким, али и општим друштвеним и културолошким токовима који доводе до све учесталијег позајмљивања нових речи. Прикупљена грађа и прегледани корпуси сугеришу нам да се инвентар непроменљивих придева (али и именица употребљених у атрибутској функцији) у српском језику увећава и да треба прилагодити став да су они „релативно ретки” (Пипер и др. 2005: 907)

2. Непроменљиви придеви у граматика и научним радовима

2.1. Као једна од основних особина придева наводи се њихова променљивост с обзиром на то да „као несамосталне речи добијају ознаке рода, броја и падежа зависно од именица уз које стоје” (Николић 1996: 35, према Станојчић/Поповић/Мицић 1989: 82), као и чињеницу да се већина њих остварује у два облика (у одређеном и неодређеном виду), док описни придеви, иначе врло бројни, имају и посебне облике компаратива, одн. суперлатива. Међутим, о случајевима придева са непроменљивим обликом у граматикама не сазнајемо увек много. У *Граматици српског језика за гимназије и средње школе* Ж. Станојчића и Љ. Поповића непроменљиви придеви се спомињу тек у поглављу о позајмљивању нових речи:

„Нове речи у нашем књижевном језику стварају се и позајмљивањем (преузимањем) из других, словенских и несловенских, језика. При томе, оне су скупови фонема (гласова) који се прилагођавају творбеним и морфолошким моделима нашег језика, и то, осим у врло ретким примерима (као што су непроменљиви страни придеви уз именице: *браон* торба, *розе* хаљина, *батли* човек, *супер* музика, махом у неформалном разговорном стилу)” (Станојчић/Поповић 2008: 184).¹

2.2. У *Синтакси савременог српског језика* (ред. М. Ивић) каже се да су непроменљиви придеви „релативно ретки” и да се њихов инвентар проширује позајмљивањем:

„У српском језику изван категорије броја налазе се и релативно ретки непроменљиви придеви типа *тегет*, *беж*, *мини*, *макси* и сл. Инвентар таквих придева проширује се путем језичких позајмљеница, прво и првенствено у сфери супстандардне лексике [...] одакле великим делом улази у књижевни језик, односно у језички стандард. Непроменљиви придеви лишени су било какве граматичке форме категорије броја, дакле не учествују ни у конгруенцији. Њихова индиферентност према граматичкој категорији броја је потпуна” (Пипер и др. 2005: 907).

¹ Дакле, у овом одломку помиње се укупно четири непроменљива придева, од чега су два боје (*браон* и *розе*), а један је турцизам – *батли* (‘онај који има успеха у свему’).

2.3. Нешто већи број примера наводе у својој Нормативној граматичи И. Клајн и П. Пипер (2013: 130): *беж, браон, гратис, гала, гроги, екстра, инстант, каки, каро, макси, мини, пепита, реш, секси, соло, тазе, тегет, ултра, фер, шик, супер* и др.² Идентификује се њихово страно порекло, али и упозорава на то да се њихов број у српском језику постепено увећава:

„Непроменљиви придеви су углавном страног порекла, а њихов број у српском језику постепено се увећава (кулинарска, модна, техничка и друга лексика), а могу припадати изразито разговорној лексици (нпр. *реш, розе, супер, тазе*), која се не препоручује у добром књижевном језику” (Клајн/Пипер 2013: 130).

2.4. *Српски језички приручник* наводи да се „понеки префикси употребљавају [...] и као непроменљиви придеви ... нпр. *супер* и *обичан* бензин, производи *екстра* квалитета, *екс* ’Ловачки рог’”, а као непроменљиве придеве наводи још и: *брuto, гала, експрес, инстант, макси, мини* и *соло* (2007: 105). Непроменљиве придеве енглеског порекла, пре свега из аспекта правописних решења у српском језику, разматра Т. Пићић у књизи *Енглески у српском* (2005) називајући их атипичним или мање правим придевима:

„А како се типични, прави, тј. променљиви, придеви редовно пишу одвојено од именца које модификују, природно је да исти начин писања следе и атипични, ’мање прави’ придеви. У ту групу спадају, прво, непроменљиви придеви, попут *дџамбо, геј, кул, лајв, офшор, онлајн, припејд, постпејд, секси, топлес*” (Пићић 2005: 217).³

2.5. Најопсежнији инвентар непроменљивих придева у српском језику пружио је М. Николић у раду „Непроменљиви придеви у српском језику”⁴ наводећи да „постоје и придеви, и то не баш тако ретки и усамљени, који у свим набројаним категоријама и функцијама имају само један облик за сва три рода, за оба броја и за све падеже...” (Николић 1996, 35–36). Наводећи да су „међу непроменљивим придевским речима најчешће [...] као и код именица, оне страног порекла, с тим што овога пута убедљиву превагу чине оријентализми, међу којима је, опет, највише придева на *-ли* (*-јли, -нли*

² Њих посебно занима и статус оних непроменљивих придев који теже да пређу у префиксоиде: „неки непроменљиви придеви теже да пређу у префиксоиде, нпр. *рок музика, хипи покрет, јоги душек, авио-превозник*. Што је непроменљиви придев значењски, интонацијски и синтаксички самосталнији, мање је основа да се сматра префиксоидом. Степен синтаксичке самосталности непроменљивог придева испољава се и у томе колико може бити удаљен од именице испред које стоји и коју атрибуцки одређује, као и у томе да ли може бити употребљен и у предикату, а не само као атрибут, нпр. Носе се и мини и макси сукње, Њена сукња је мини (мини је непроменљиви придев), али то је био мегахит (не може се рећи Тај хит је мега јер је мега префиксоид, а не непроменљиви придев) (Клајн/Пипер 2013: 130). Неки од таквих префиксоида, према *Правопису српскога језика* (2011), јесу нпр.: *хипи, мега, јоги, авио, аква, арт, еко, етно, мас, компакт, топ, пет, нарко, ски, џамбо* и др.

³ Треба ukazati i na okolnost da veza između dveju imenica ili nepromenljivog prideva i imenice u funkcijskom spoju ‘pridev + imenica’ временом може постати чвршћа, када тај spoj прераста у нову реч, с прозирним значењским односом – она тада успоставља i именује нову јединствену i celovitu категорију u ванјезичкој стварности, која је изведена из припадајуће опште категорије, као што је интернет компанија > интернет-компанија, па се због тога писање таквих речи, како i сам пример показује (Пићић 2005: 217).

⁴ Рад је био наставак Николићевог истраживања које је почело недеклинабилним именицама (Николић 1995–1996, 15–43).

и сл.)”, Николић све непроменљиве придеве према пореклу дели на оријентализме и европеизме (англицизми, германизми, романизми), али издваја и оне који су словенског порекла, као што је *налик*⁵ (Исто 36). Док су „оријентализми најчешће дијалекатски одн. регионално обележени или архаични” (нпр. *баксузли, букагли, дамарли, ђувезли* и др.), дотле је већина европеизама „карактеристична [...] за савремени језик у целини или за језик образованих слојева, урбану средину и сл.”, те стога овде наводимо оне које је Николић забележио из тих језика:

англицизми (*гроги, дубл, инстант, каки, кул, макси, миди, мини, опен, секси, супер, тип-топ, топ, фер, флоки, хај*);
 германизми (*браон, вициг, глат, дункл, ехт, капут, кек, клот, мемун, паф, реш, тегет, фајн, фалиш, фертиг, феш, флајсиг, флах, фрај, фрех, фркет*);
 романизми (*беж, бланко, блонд, бордо, бринет, бруто, виолет, драп, екстра, квит, крем, лила, марод, мат, монстр, мортус, мултиплекс, нето, nobl, оранж, пепита, портабл, резеда, роза, соло, тиркиз, тути-кванти*) (Николић 1996: 43–45).

2.6. Непроменљивим придевима, али само оним који означавају боје, бавила се у свом раду и Д. Станић (2013), забележивши, према критеријумима порекла које је применио и Николић, око 50 непроменљивих придева од којих издвајамо неке: *гримизли, зејтинли, кафели, вишињевли, лимуни, кави, каки, пинк, окер, браон, грао, мемун, тегет, беж, бордо, виолет, драп, крем, лила, оранж, резеда, резедо* (Станић 2013: 249–264).

3. Нови непроменљиви придеви у српском језику

3.1. Са напретком утицаја страних језика, превасходно енглеског, у српски лексички систем уведени су нови непроменљиви придеви, који су делом производ језичке адаптације на глобалне културне и технолошке утицаје. У овом поглављу видећемо како се постојећи корпус непроменљивих придева проширује кроз прихватање нових лексема. Актуелно стање и својеврстан репрезентативни пресек савременог лексичког система у вези са непроменљивим придевима (поготово онима турског порекла) пружиће нам *Речник српског језика* (2018), у коме су забележна укупно 54 индеклинабилна придева: *барабар, беж, бланко, браон, бруто, виолет, глат, грао, гроги, деликатес, демодје, драп, експрес, екстра, инстант, капац, квит, крем, лила, лихт, макси, мат, миди, мини, мортус, налик, нето, non-стоп, окер, пепита, поп, портабл, реш, роза/розе, рококо, соло, супер, тазе, тегет, тингл-тингл, тип-топ, фер, феш, фит, фолк, фрај, хај, хај-тек, хепи, цик-цак, шворц, шик, шланк* (РСЈ 2018).

3.1.1. Што се тиче порекла, примећујемо да већина непроменљивих придева долази из француског (*беж, демодје, шик*), енглеског (*инстант, су-*

⁵ „Од три-четири која смо пронашли у консултованим речницима, само један спада у книжевнојезички лексички фонд: *налик* који подсећа, који личи на некога, нешто, који је као неко, нешто, сличан” (Николић 1996: 46–47).

пер, фит), немачког (*фрај, тегет, лихт*) и италијанског језика (*бруто, нето, соло*), док се турцизми полако повлаче на лексичку маргину (само два примера у речнику: *барабар* и *тазе*). Многи од ових придева ушли су у употребу као последица модернизације, глобализације и технолошког напретка (*хај-тек, портабл, инстант, експрес*), већина описује физичке или апстрактне квалитете (*глат, мат, квит, фер*), док се неколико односи на моду и стил (*шик, феш, демодје, рококо*). Области описивања боја припада укупно 14 примера. Неки су повезани са свакодневним, неформалним језиком (*глат, гро-ги, мортус, шворц, тип-тон*), док други имају формалнију, термилошку примену (*нето, бруто, експрес*). Иако је категорија непроменљивих придева малобројна у односу на целокупни фонд српских придева, што указује на њихов специфичан статус, ипак неоспорно је да често уносе економичност у изражавање, јер избегавају сложене флексије. Отуда *Речник српског језика* бележи неке примере којих нема код Николића (1996), што показује извесно проширивање те категорије: *демоде, деликатес, инстант, експрес, капац, лихт, нон-стоп, рококо, тингл-тингл, фолк, хај-тек, хепи, цик-цак, шворц, иланк*.

3.2. Такође, у *Речнику нових речи и израза* (Клајн/Шипка 2006) налазимо потврде „нових” непроменљивих придева енглеског порекла који нису пре тога забележени код Николића (1996), ни у *Речнику српског језика* (2018), као што су: *го-го, групи, дјутифри, кошер, мејнстрим, припејд*. Иако је колокациони опсег неких од ових придева, како нам то показује фреквенција употребе у корпусима PDRS 1.0 и CLASSLA-web.sr, ограничен и појављује се само у извесним колокацијама (нпр. *кошер* – храна, исхрана, оброк, ресторан, кухиња, правила, месо, јело), дотле неки показују извешан потенцијал привлачења именица, нпр. *мејнстрим* – медији, поп, цез, култура, политика, филм, сцена, стрип, бенд итд.

3.3. Екскерпирајући грађу из *Српског речника новијих англицизама* (2021), *Гласара новијих речи* Ђ. Оташевића (2022)⁶ и *Речника нових речи у српском језику* 1 и 2 (2022, 2023) Ђ. Оташевића/М. Николић/В. Ђорђевић, класификујемо примере нових непроменљивих придева на основу семантичког критеријума, односно типа квалификације коју обезбеђују именичком појму:

квалитет/функционалност (тј. какво је нешто): *амбијент* (скр. од амбијенталан), *артхаус, беги, бејзик, винвин, винтици, изиопен, инди, крафт, лајт, лоукост, милитари, олинклузив, олстар, органик, премијум, селфмејд, сингл, смарт, спарклинг, унисекс, фејк, хендмејд, хоуммејд* (описивање идентификационих или категоријалних обележја помоћу којих се именичком појму додељује специфична карактеристика, функционалност или припадност одређеној категорији);

величина/димензија: *бигсајз, кингсајз, оверсајз, плуссајз, слим, скини, фит* (описивање или класификовање објеката и особа према њиховим физичким димензијама, тј. величини, обиму, пропорцији или стању тела, одеће или предмета);

⁶ Иако примера непроменљивих придева у Оташевићевом *Гласару* има много више него што их овде наводимо, они нису забележени у контекстима употребе, те не можемо са сигурношћу тврдити да нису у питању биле именице у атрибутској функцији.

време/доб/трајање: *парттајм, фултајм, тинејџи* (описивање временске, старосне или трајне особине именичког појма која се односи на фиксни временски оквир или фазу живота);

простор: *аутдор, индор* (дефинисање просторне намењености или места употребе); начин/омогућавање: *офлајн, онлајн, сајбер, вајрлес, револвинг* (описивање начина функционисања, доступности, или омогућавање одређене акције, услуге, или технологије); намена/функција: *антиеџи, антиеџинг, антистрес, антидопинг* (описивање намене, функције или деловање предмета, активности или концепта у специфичном контексту);

боја: *бургунди* (класификовање именичког појма кроз визуелну и асоцијативну карактеристику);

генерално позитивна или негативна особина: *фенси, кјут, кул, ок, ин, хот, вау, аут* (описивање опште вредносне оцене или статуса именичког појма у одређеном контексту, субјективне су оцене и рефлектују емоционалну реакцију, па самим тим могу имати позитивну, негативну или неутралну конотацију, у зависности од употребе).

3.4. Конкурс за *Реч године* Филолошког друштва „Речи” 2024, као и *Речник нових речи* 1 и 2, који региструју утицај савремених догађаја и трендова на актуелне језичке процесе, упућују нас на неке нове непроменљиве придеве (или придевски употребљене именице) творене префиксоидима *анти-* и *про-*, као што су *антивакс* и *провакс*, *антилитијум* и *пролитијум*; *антивакцина*, *антиковид*:

- (1) Ne pripadam antivakcina klanu, ali me je zainteresovalo iz teksta (moj-pedijatar.co.rs);
- (2) Kosovska skupština usvojila je juče u drugom čitanju budžet za narednu godinu kojim je za nabavku antikovid vakcina opredeljeno 40 miliona evra (kossev.info);
- (3) Koga ne mrzi, neka napiše neki provaks komentar i neka vidi šta će se desiti (vasudeva.forumburundi.com).

Непроменљиви придев *антивакс*, на основу грађе из електронских корпуса, показује широку дистрибуцију са различитим именицама као што су: покрет, завера, идеја, став, лудак, штеточина, екипа, активисти, лекари, јутјубери, уверења, пропаганда, протест, порука, гуру, тактика, глупости, страна, лудило итд. С друге стране, нешто су новијег датума непроменљиви придеви *антилитијум* и *пролитијум*, што показују и следећи примери:

- (4) U narednim danima sigurno je jedno, očekuju nas protesti protiv izgradnje rudnika litijuma kompanije Rio Tinto, pitanje je samo koliko oni mogu da se prošire po čitavoj zemlji i ko bi mogao da stane na čelo antilitijum kolone (danars.rs, 28. јул 2024).
- (5) doduse na režimskim medijima ce nastaviti da se vodi kampanja prolitijum kampanja (forum.beobuild.rs, 29. 6. 2021).

3.4.1. Занимљиво је да примери у корпусима показују да непроменљиви придеви као што су *антивакс*, *антилитијум* и *антивакцина* могу имати своје парњаке у регуларно грађеним придевима (*антиваксерски*, *антилитијумски* и *антивакциони*), међутим и поред регуларно грађених придева у грађи подједнако опстају и непроменљиви придеви.

3.5. Примери непроменљивих придева *национале* и *френдли* представљају занимљив вид језичке иновације, нарочито због одступања од стан-

дардног положаја придева испред именице и њихове употребе као постмодификатора. Непроменљив придев *национале*, који потиче из италијанског језика (*nazionale*, „националан”) (Клајн/Шипка 2006), често се употребљава у медијском дискурсу као додаток именима познатих личности из света филма, музике и спорта (*Брена национале*, *Сале национале*, *Цеца национале*, *Ноле национале*). Овај облик, који није адаптиран у стандардни домаћи придев *националан*, има стилистичку функцију и карактеристичан је за неформални регистар, при чему носи специфичан емотивни или иронични призвук. С друге стране, придев *френдли* (енгл. *friendly*, „пријатељски, погодан”) показује тенденцију ка постмодификаторској употреби у различитим сложеницама, као што су *петфрендли*, *бебифрендли*, *бајкфрендли*, *јузерфрендли*, *екофрендли*, *фемилифрендли*, *елџибитифрендли*, *гејфрендли*, *кастемерфрендли* и др. Његов статус као непроменљивог придева је донекле двосмислен, јер је могуће да су овакве сложене позајмљене у целости, али исто тако постоји могућност да *френдли* тежи осамостаљивању у функцији постмодификатора, чиме добија већу продуктивност у српском језику.

4. Именице у функцији атрибута

4.1. Један од очигледних утицаја енглеског језика на синтаксу српског језика јесте и све чешћа употреба именица у атрибутој, или апозицијској, служби испред друге именице или именичког скупа (в. Старчевић 2006). У *Правопису српскога језика* такви склопови се третирају као полусложенице, са примерима као што су: *бизнис-класа*, *вакуум-паковање*, *веб-сајт*, *имејл-адреса*, *зен-будизам*, *медија-центар*, *тест-возач*, *панел-дискусија*, *ријалити-шоу* и сл. Одређене граматичке особине, као што су атрибутојска функција и изостанак падежне промене, додељују именицама у функцији атрибута у овим склоповима особине непроменљивих придева страног порекла, посебно ако узмемо у обзир да многе од релативно нових позајмљених именица из енглеског језика у српском још немају решен статус у систему врта речи, као што је нпр. *стриминг* (сервис, платформа, компанија, услуге, музика, канал, апликација, сајт, медији) или *гејминг* (тастатура, подлога, рачунар, конзола, турнир, столица, монитор, миш, слушалице).⁷

4.2. Прегледом корпуса, закључујемо да се овакве конструкције сразмерно у српском језику увећавају и да је све више примера склопова где позајмљена именица, под утицајем енглеског језика, врши атрибутојску функцију спрам неке друге именице. Такве су нпр. конструкције:

интернет услуге, банкарство, веза, портал, презентација, конекција, маркетинг;
бизнис план, менаџер, форум, модел, сектор, класа, лидер;
блокбастер франшиза, филм, комедија, наслов, серијал;

⁷ Примери најчешћих колокација у којима се налазе ове именице у корпусима PDRS 1.0 и CLASSLA-web.sr

стендап комичар, комичарка, сцена, наступ, шоу, аматер, перформанс, специјал;
ретинол крема, серум, ацетат, палмитат, производ;
кератин капсуле, технологија, третман;
андерграунд сцена, култура, филм, стрип, звук, круг, музика, покрет;
боксофис резултат, хит, листа, сензација;
бенчмарк анализа, програм, портфолио, индекс, форум, тест;
блутут слушалице, звучник, конекција, веза, сигнал, уређај, систем.

4.3. Све ове именице на неки начин, слично придевима, детерминишу или квалификују, ближе одређују основну именицу. Њихова улога је да пружи додатну информацију о карактеристикама, намени, пореклу или категорији означене ствари. Типови логичких односа између именица на овакав начин могу бити различити, упућујући на састав (*ретинол крема*, *кератин капсуле*), начин функционисања, рада или деловања (*интернет компанија*, *банкарство*, *стендап комичар*, *блутут слушалице* и сл.), сврху (*бизнис план*) и др.

5. Закључак

5.1. Упркос чињеници да су непроменљиви придеви релативно малобројни у односу на укупан инвентар придева српског језика, њихова учесталост и разноврсност расту под утицајем глобализације и ан(гло)глобализације,⁸ савремених културних, маркетиншких и технолошких трендова, што нам потврђују и примери из електронских корпуса. Тако се, за разлику од забележених примера у радовима и граматикама, њихов фонд у последње време увећао новим примерима који обезбеђују квалификацију именичком појму у виду квалитета/функционалности (*беги*, *бејзик*, *винтици*...); димензије/величине (*бигсајз*, *кингсајз*, *оверсајз*...); трајања/доби (*фултајм*, *парт-тајм*...) итд.

5.2. С тим у вези, неопходно је ажурирати граматичке описе како би рефлектовали савремени језички развој, а нови непроменљиви придеви треба да буду предмет даљих истраживања, посебно у контексту њихове адаптације и колокационог опсега у српском језику. Увођењем нових примера у наставу и праксу могу се мотивисати студенти и предавачи да испитају како непроменљиви придеви доприносе експресивности и економичности језика, а посебно како њихова употреба мења стилске и комуникативне домене савременог српског језика.

⁸ У општим процесима глобализације који су преко економског и технолошког међународног повезивања и зближавања захватили све области нашег живота, па тако и језик, евидентна је растућа тенденција ширења и утицаја енглеског језика и културе на друге језике и културе, која је у лингвистичким истраживањима у раду Д. Ајдацића (2020) названа *ан(гло)глобализација*, а исти овај термин предложен је у истраживањима Т. Прћића (2019: 17) (Лазивић Коњик 2021: 66).

Извори

- Оташевић 2023:** Ђ. Оташевић, *Глосар новијих речи*, Алма: Београд (Истраживање спроведено уз подршку Фонда за науку Републике Србије, 7750183, Јавни дискурс у Републици Србији – PDRS)
- Оташевић и др. 2022:** Ђ. Оташевић, М. Николић, В. Ђорђевић, *Речник нових речи у српском језику 1*, Београд: Институт за српски језик (Истраживање спроведено уз подршку Фонда за науку Републике Србије, 7750183, Јавни дискурс у Републици Србији – PDRS)
- Оташевић и др. 2023:** Ђ. Оташевић, М. Николић, В. Ђорђевић, *Речник нових речи у српском језику 2*, Београд: Институт за српски језик (Истраживање спроведено уз подршку Фонда за науку Републике Србије, 7750183, Јавни дискурс у Републици Србији – PDRS)
- СРНА 2021:** Т. Прћић, Ј. Дражић, М. Милић и сар., *Српски речник новијих англицизама (прво, електронско издање)*, Нови Сад: Филозофски факултет.

ЛИТЕРАТУРА

- Ивић и др. 2007:** П. Ивић, И. Клајн, М. Пешикан, Б. Брборић, *Српски језички приручник*, Београд: Београдска књига.
- Клајн/Пипер 2013:** И. Клајн, П. Пипер, *Нормативна граматика српског језика*, Нови Сад: Матица српска.
- Лазић Коњик 2021:** И. Лазић-Коњик, Узроци англокализације у српском језику, *Новоречје*, Година III, број 5, 65–72.
- Николић 1996:** М. Николић, Недеклинабилне именице у српском језику, *Наш језик*, 30/1–5, 15–43.
- Николић 1996:** М. Николић, Непроменљиви придеви у српском језику, *Наш језик*, 31/1–5, 35–54.
- Пешикан и др. 2011:** М. Пешикан, Ј. Јерковић, М. Пижурица, *Правопис српскога језика*, Нови Сад: Матица српска.
- Пипер и др. 2005:** П. Пипер, И. Антонић, В. Ружић, С. Танасић, Љ. Поповић, Б. Тошовић, *Синтакса савременог српског језика, проста реченица*, М. Ивић (ред.), Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига, Матица српска.
- Прћић 2005:** Т. Прћић, *Engleski u srpskom*, Novi Sad: Zmaj.
- Станић 2013:** Д. Станић, Непроменљиви придеви који означавају боје у српском језику, у: Ј. Вучо (ур.), *Филолошка истраживања данас*, том III, *Савремени токови у лингвистичким истраживањима*, књ. 1, 249–264.
- Станојчић/Поповић 2008:** Ж. Станојчић, Љ. Поповић, *Граматика српског језика : за гимназије и средње школе*, Београд: Завод за уџбенике
- Старчевић 2006:** А. Starčević, *Imenice kao atributi – nove strukture u hrvatskom jeziku, JEZIK i mediji – jedan jezik: više svijetova*, Zagreb/Split: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku (HDPL), 645–656.

Slobodan B. Novokmet

NEW INDECLINABLE ADJECTIVES IN THE SERBIAN LANGUAGE

Summary

Given that the number of indeclinable adjectives in the Serbian language is gradually increasing, primarily due to their dependent usage but also under the influence of English, the focus of this study will be the identification of new indeclinable adjectives through an analysis of dictionary and electronic corpus data. This paper aims to highlight the significant number of such examples that are insufficiently covered in existing grammatical descriptions of the Serbian language and to suggest that the view of them as „relatively rare” should be reconsidered. One of the goals of this study is to explore the possibility of classifying these adjectives based on the type of qualification they provide to the associated noun concept, such as dimension, purpose, function, place, temporal component, mode of realization, enabling function, specific quality, as well as a generally positive characteristic, which is predominantly found in colloquial vocabulary, among others.

Keywords: indeclinable adjectives, anglicisms, borrowing, English language, Serbian language.